

MESARSKI LIST

Stručni list za mesarski i kobasičarski obrt.

Izdaja: Konzorcij Mesarski List, Št. Vid nad Ljubljano. — Predstavnik i odgovorni urednik Grudnik Rudolf, Dravlje 103 (Tel. 22-89). Tiskarna „Slovenija“ v Ljubljani. Predstavnik Albert Košman, Ljubljana, Celovška cesta 61.

Izlazi mjesечно. — Uprava Dravlje 103, p. Št. Vid nad Ljubljano. Tel. 22-89. Oglas po cjeniku. — Preplata za čitavu godinu 30 Din.

Naša šesta godina.

Već priličan broj mesarskih listova pojavio se u raznim gradovima naše države za vrlo kratak a kržljav život. Prestao je sa nekoliko brojeva ili već drugim iz poznatih razloga.

Jedino je naš list izlazio već pet godina te sada prelazi iz jubilarne u šestu godinu. Nije samo zasluga preplatnika, što naš list još izlazi, već u prvom redu zasluga oglašujućih tvrtka, koje nože veći deo troška za njegovo izlaženje. Bez oglašivača ne bi naš list mogao postojati. Iz ovog razloga preporučamo svim mesarima, da se obrate kod nabavljanja kojih god mesarskih potrepština samo njima, samo ovim tvrtkama, kojih je veoma mali broj a raspolažu svima potrepština i za najveće mesarsko-kobasičarsko poduzeće. Ova poduzeća sve ove potrepštine izraduju sama tu u našoj zemlji te nema nijednog stranog poduzeća, koje bi koli kvalitativno toli cenom moglo konkurirati poduzećima - našim oglašivačima.

Pozivamo dakle sve majstore mesare i kobasičare kao i tvorničare mesarskih proizvoda održavanju poslovice — svoji k svojima —.

Saradnik.

Savez hrvatskih mesarskih i kobasičarskih majstora počeo je izdavanjem svojeg saveznog glasnika. Ostali savezi neka sleduju ovaj primer da time poboljšaju stanje svom staležu. Jer, nema sumnje, da samo glasnik, koji donosi sva preteča pitanja svog staleža, može da poradi u korist dopisima, koje svatko čita te ih promotri sa svojeg stanovišta i ovako upravi sav pokret onako, da koristi njemu kao i svima zajedno. Nema pitanja, koje ne bi dodirivalo naše privrede, koje ne bi se mogle ukloniti sa zajedničkim. Mi dakle preporučamo svima u zemlji, da porade što pre na ostvarenju toli potrebnog lista za svaki savez.

Uzroci i posledice krize.

U svim časopisima dnevno čitamo prevarama, utajama svih mogućih poduzeća, privatnih i državnih službenika kao i privatnih poduzetnika, koje su činili dugi niz godina ili samo kratko vreme obzirom na dobar glas, koji su uživali u svojoj okolini te isti parašitski iskorisćivali. Ovime se pokreće pitanje, zbog čega je kriza nastala. Ne malo zbog ovakvih postupkova, koji su bili ne samo od velike važnosti na poverenje naroda nego i od velike štete za narod i državu, koja nije sumnjala u ovu gospodru, jer nije nikad priznavala ovu naročite privilegije ma kojem licu, državljaninu našem ili strancu. Nema sumnje da će se tragati za svim ovakve prirode, jer se zna, da naša imovina nije pala nego već po rasla te se moglo posumnjati da nešto ne može do bude u redu.

Sigurno bi nikad ne bila došla državna uprava do ovakvih postupkova da nije posumnjala u ispravnost i državljanšku dužnost uhvaćenih lica i poduzeća. Naići će još na mnoga. Dok će država moći raditi na utvrđivanju krivice, vaskrsnuti će još mnogo koja afera od zamašnijeg značaja. Jer, da smo u Jugoslaviji siromasi u ma kome pogledu, bilo poljoprivrednom ili možda surovinama za težku industriju, mogli bismo govoriti o osiromašenju zemlje. A kad vidjamo na svakom koraku samo nova bogatstva, koja nam pre kratko vreme nisu još bila poznata, tada moramo posumnjati u lica, većinom strance, koja iskorisćuju našu prirodnu dobroćudnost te time bogate sebe sa parazitskim i zločinskim radom u našoj zemlji. Jer, izbio koji god privredni škandal, nisu bili poglavice naši ljudi

nego stranci, koji su uživali glas unapredjivača naše industrije kao i svakojake naše privrede. Nije bilo čak ni kritike i kritičkih posmatrača ove gospode. Verovalo se u njihovu bezgrešnu dušu skoro kao u božanstva. Evo njihovog plodnog rada! Ugledajmo se u njega pa da vidimo što smo daleko kulturniji, civilizovani i sposobniji od njih — ne baš štetljivim delima ili stvaranju nego u korisnom i naprednom radu.

Kolike su miljune već proždrle ovake afere? Ne smemo se ni setiti na sve, jer nam uzavre krv. Ne smemo ni sami sebe suviše hvaliti, jer smo toliko glupi da ovim parasitima dozvoljavamo da nas iskorisćuju i varaju po miloj volji. Najbolje bi bilo da im ukažemo granicu te ih uputimo u njihovu otadžbinu. Neka ih ona upotrebljava ako joj bi volje. Ne isplati se ni trošiti masta, ni novaca, još manje pak vremena za njih nego bi najbolje za nas — Ajde tamo preko! i to svako bez iznimke. Nema stručnjaka, koje bismo trebali od njih, ni u kojoj grani privrede. Nemamo potrebe po lopovluku. Nijedan od njih nije nikad nešto uradio za spas naši i vaskresenje naše slobode. Sve, što smo od njih primili, dosta smo skupo platili. Neka barem jednoč prestane ono navaljivanje na Balkan kao na zemlju, koja još nije istražena u svojoj suštini i vrednosti.

Nije dakle čudnovato, što je kriza zahvatila i nas, koji nju ne trebamo ni u kom pogledu. Dok će kriza u našoj zemlji popuštat, pasti će još mnogo koja nevina žrtva, pasti će još mnogo koji marljivi naš zanatlja, seljak, trgovac, radnik kao i inteligent zbog poverenja u strane »prekopotrebne stručnjake«. Sve dok ćemo mirno gledati na koga bilo od stranih »stručnjaka«, biti ćemo skoro bez iznimke kruto prevareni. Neka kuće čas njihovog izbacivanja iz naše zemlje. Ne trebamo njih nipošto.

Ovo naše izjavljivanje protiv stranaca nije nikakav šovinizam ili neprijateljsko raspoloženje prema strancima, nego je neprijateljsko raspoloženje prema radu ovih stranaca kod nas. Mogli bismo biti još mnogo imučniji kod ovakvog poslovanja u našoj zemlji pa

Sretnu i veselu novu godinu želi svima mesarima i kobasičarima

tvrtka Grudnik, d. z o. z.,
Dravlje, p. Št. Vid nad Ljubljano

da nam nestane imetka i baratamo križom kao i propadamo zbog nje. Pa zar nema više mogućnosti za ispravan rad nigde više? U toku poslednjih godina pojavljivali su se škandali najpre u Americi i Francuskoj, nakon toga u Engleskoj, opet istodobno u Nemačkoj a tek malo kasnije i u našim malim zemljama. Ako malo pogledamo historiju skandala samo u poslednjim pet godina, videti ćemo — ne propast privrede kao takve nego propast voće, ne obradujemo zemlju od koje ne očekujemo da nam nadoknadi svake jeseni naš trud te ubijamo životinje koje su nesposobne za koristi u ma kojem pogledu. Ne zaslužuju dakle uvažavanja ni ljudi, koji nisu sposobni za napredan rad u narodu i za narod.

Nikad više nismo trebali poverenje naroda nego baš sada. U ovo nesretno doba narod gubi poverenje u sve. Taman može da se uteši svršenjem jedne afere, već je tu druga, manja ili teža. Ovo poverenje propada sve brže. Nije nikad bio naš narod onako miran kao što je sada. Sve je primio na sebe, sve progutao na utesne reči naših izaslaničkih i biranih vodja. Sve još guta, sve još trpi i štedi, štedi sve jače. A dok on štedi, pojavljivaju se nove stvari, nove a uvek stare po negativnoj vrednosti. To mora da prestane, jer može inače narod preći na drugojake misli, to jest, narod će misliti, da državne vlasti dozvoljavaju ove prevare, utaje ih.

Pošto šete ovakvi poslovi, koji se sada otkrivaju, ne samo poverenje nego i opštu privrednu radinost, može se zamišliti, da mogu svi oni mnogobrojni besposleni ili svakojaki obrtnici, trgovci itd., koji ne mogu, da se dobro drže na površini, dozvoliti samim sebi zbog možne moralne šibkosti pokušaje prevara — misleći — nisu uhvatili njih onako dugo te im takodje nisu dokazali sve, pa mogu ovo i ja, ne brinuti se na posledice nakon godine ili dve. Medjutim će on već spasiti mnogo i ako na nepošten način.

Moral sviju poštenih državljanina je sve više u opašnosti. Sve više dolazi pitanje, dali se uopšte može ovom zludospeti na kraj, ga onemogućiti. Sumnjam da je došlo vreme rimljanske ili srednjevekovne crkvene korupcije.

Ovaj naš dosadašnji rad nije mogao u svojoj suštini propasti te ne bi bilo moguće iz njega te njime raditi više za dobrobiti čovečanstva. Nego ima tu nekih razloga i to veoma jakih, koji davaju svim lopovima potstrek. Preniske su kazne. I kod nas bismo morali imati koncentracione logore, u njima skupiti sve varalice, zaposliti ih najtežim ručnim radom, malo ih hraniti te davati njima bezobzirno osetiti svu oštrinu najtežeg i najsiromašnijeg života. Samo ovako će se moći spasiti narod ovih lenčina, parasita, koji se svi boje teškog rada, što možemo videti već iz toga, što ništa drugo nišu ni činili nego samo

trošili pare, uživajući. Nema tu razloga da se imaju kakve samilosti ili čovečanske osećaje. Prije moramo spasiti to, što je zdravo tek ondat možda sa malim kaznama »poboljšavati« i »upo-zoravati« varalice na njihovu nepoštenost.

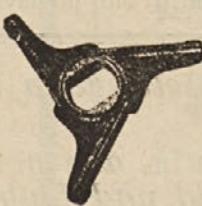
Svakome svoje pravo, koje tačno zaslužuje prema svojem korisnom ili štetnom radu. Uvek iskorenjujemo drva, koja više ne donose dobro voće, ne obradujemo zemlju od koje ne očekujemo da nam nadoknadi svake jeseni naš trud te ubijamo životinje koje su nesposobne za koristi u ma kojem pogledu. Ne zaslužuju dakle uvažavanja ni ljudi, koji nisu sposobni za napredan rad u narodu i za narod.

Nesto novo za sve čitaocce.

Pre kratko vreme pronašla je neka ne-mačka tvrtka novu vrstу noževa za Wolfe i to samo dvostrane. Donja slika prikazuje ovakav novi nož, izradjen iz nehrđajuće i neslomljive kovine. Na ovakav nož nataknu se tri tanka sečiva, ko-

ja Vam može izraditi svaki kovač, bravar ili kovinar. Ova sečiva nataknu se i skine sa ovog noža, koji je veoma sličan običnom nožu te ih lako može svaki mesar naštiti sam. Ovaj se nož nabavi samo jednoč. Skup je inače, a se time, što se menjaju samo sečiva, što stoji samo nekoliko dinara, isplati svakome, da ga nabavi. Svatko, koji želi, da mu se ovakav jedan nož pošalje, neka pošle tačan načrt svojeg noža tvrtci Grudnik d. z. o. z., Dravlje kod Ljubljane. Cena ovog noža je Din 300—700 po komadu.

Iz uprave.

Obraćamo se ovim izdanjem ponovo svima savesnim majstorima da već jednoč pokazu samopouzdanje te stupe u redove pretplatnika odnosno savesnih mesarskih i kobasičarskih obrtnika. Svaki onaj, koji želi postati pretplatnik svojeg stručnog glasnika, neka nam doznači iznos od Din 30 u ime pretplate. Za ovih Din 30 ćete primiti redovito mesečno Vaš stručni list, Vaš jedini stručni glasnik.

Svi oni, koji će se pretplatiti do zaključka jubilarne godine, to jest od decembra 1933 pa do 15. januara 1934, primiti će godine 1934 besplatno našu brošuru u vrednosti od Din 50 kao uspojenu na naš jubilej. Brošura će sadzati 50 recepta, prilagođenih našim potrebama i ukusu, čiji je autor popularni kobasičar, poč Cvetonić Pera (najbolji jugoslovenski kobasičarski stručnjak). Nadamo se da će svaki majstor, njegov poslovodja kao i pomoćnici te šegrti iskoristiti ovu vanrednu priliku te već radi tih Cvetonićevih recepata, koje svaki pretplatnik primi besplatno, doznačiti pretplatu.

Osim toga ćemo svakome pretplatniku, koji bude doznačio Din 30 do 15. februara 1934, dozvoliti 30% popust kod nabavke I. jugoslovenske mesarske kobasičarske stručne knjige, koju smo izdali već godine 1931. Zna se da namora kod naručbe upozoriti na činjenicu, da je pretplatnik Mesarskog lista Dakle, svatko, koji želi primiti besplatno Cvetonićevu brošuru u vrednosti od Din 50, neka se pretplati za godinu 1934 te nam se javi dopisnicom i mi ćemo mu u narednom broju lista slati uplatnicu, kojom će nam doznačiti Din 30. Ovo važi naročito za one, koji današnje izdanje neće primiti.

Svi u redove savesnih naše struke uprave poziva Vas.

Našem današnjem izdanju smo prilili uplatnice te Vas sve gg. mesare kobasičare umoljavamo, da ju što pre ispunite te njom doznačite Din 30 kao pretplatu za godinu 1934 za »Mesarski list«.

Uvereni smo što će veoma malo ti njih, koji se neće odazvati našem izivu te će u šestoj godini nuditi svojem stručnom osoblju i šegrtima stručno znanje i obuku. Bez »Mesarskog lista« neka ne bude nijedna mesarska kuća, ni mesarska obitelj. Doznačite dakle Din 30 za celu godinu 1934.

Svima našim čitaocima, naročito dosadanjim i budućim želi obilati uspeh sreću u Novoj godini 1934.

Uprava i redakcija »Mesarskog lista«

Najnovije reme.

296

Najteže je bilo rešenje pitanja, iz koje kovine bi izrada rema odnosno vešalice za meso bila najsolidnija. Najpre su bile drvene, zatim gvozdene, kašnije gvozdene i kalajsane, dalje emajlirane ili poniklane, pre kratko doba čak iz aluminija. Najnovije i najbolje su bile dakako poslednje i to one iz nehrdjajućeg čelika.

Drvene vešalice nisu bile izdržljive, gvozdene su zahrdjale, kalajsane su pucale, poniklane isto, aluminijaste pak su mekane i osetljive. Pokazale se dakle, da su najbolje iz nehrdjajućeg čelika, pošto su dosta jake, trajne ne hrdaju nikako a su preskupe za današnje doba. Vrlo su retka ona poduzeća, koja si ove vešalice mogu nabaviti.

Qyo teško pitanje današnjeg privrednog stanja rešeno je. Poznata tvrtka Grudnik d. z o. z. dala je tržištu najnovije reme (vešalice), koje nisu sku-

pe, jesu pak izdržljive te trajno svetle, odgovaraju pak istovremeno svim higijenskim propisima kao i praktičnoj upotrebi.

Spomenuta tvrtka počela je ovako: vešalice su izradjene iz običnog gvoždja te prevučene sa nehrdjajućom limovinom od 1 mm debljine. Kuke za ove vešalice su sve iz nehrdjajućeg čelika, konzole su gvozdene i emajlirane te je sveukupna konstrukcija garantovano nehrdjava. Vešalice nikad ne pocne ne oksidiraju nego ostanu uvek sjajne, izdržljive te odgovaraju svim potraživanjima higijene. Pre svega su pak jako jeftine i to Din 200—300 po metru kompletne sa konzolama, vijacima i inim nadležnostima. Jer su reme zaista vrlo praktične, preporučamo ih svim majstorima te ih odvraćamo od nabavljanja gvozdenih vešalica, pa bile one emajlirane, kalajsane ili poniklance, za koje je svaka para bačena na ulicu.

papir, koji sam od sebe pobeli odnosno će biti svetlo roza boje.

Praške šunke.

Za ove šunke upotrebljavamo samo meso od Yorkshirskih prasica, starih sedam do devet meseci. Hranjene moraju biti surutkom ili krumpirom. Pre klanja moraju se dobro odmotri i to barem dva do tri dana. Nakon klanja povadimo salo, predsećemo debele pleče i pustimo ih da se dobro promrznu i to za jedan do dva dana. Onda pleće krojimo. Najpre pokidamo pleće dole, puštamo šunke na drugom zglavku. Drugi od šlusa očistimo ficle iznutra da bude belo. Onda turimo nož u šlus pored »rernpan« onako, da možemo uturiti unutra sol. Kod strelca ili buneca ubodemo tako duboko da se te dve rupe sastanu i da natrpamo sa okroglim drvetom. Tada uzmemmo dobru i oštru testeru, hvatamo od kuka i držimo cilj vrata. Na ovakav način mora podvratnina ispasti lepa. Ako je slanina debela, ju skinemo, ako pak je debela na dva prsta, ju ostavimo te zasolimo. Iz pleće izvadimo lopaticu. Viseći pačni zarežemo nuz kost, da ima vazduha, okrenemo i malo doteramo u okrugli oblik i sada tek počnemo soliti.

Soljenje praške šunke.

Na 100 kg bele sitne soli uzmemmo 2 kg trsnog šećera, 2 kg salitre i promešamo kako dobro. Meso sada sa ovim dobro ribamo i iznutra. Napunimo ga dobro samo ne previše. Ostavimo ga 4 dana u buretu, prebacimo tada karmonadle i carsko meso u drugo bure, da u ovome buretu ostanu samo pleće i šunke. Uz onu vodu, koja se je skupila u buretu, dodamo još vodu iz dubokog bunara ili arteske vode, koja je za pac ili salamuru najbolja. U ovu vodu metnemo 18 kg soli, dobro promutimo. U ovu vodu bacimo jedan krumpir. Ako ne dodje krumpir na površinu, dodamo još 2 kg soli, dok ne postignemo da bačeni krumpir dodje na površinu. Salamuru premešamo. Šunku obložimo sa kamenjem. Ovako mora svaka šunka u roku tri nedelje biti zrela, ako držimo jednaku toplotu od tri do sedam stepeni. Temperatura neka je stalno jednak. Medjuvrećemo se šunka, okrepe dvaput. Salamuru ne smemo špicati, jer je dokazano, da se time može šunka uskišnuti i nadut, kao da bi sadržavala kvasac. Na salamuru dobro pazimo, jer postane kao vino šiler. Svaki dan uzmemmo cediljku i skidamo polako penu sa šunka. Ako je salamura prejaka, pridodamo jednu kantu arteške ili tekuće vode. Ako se radi propisno, može se ovu salamuru upotrebiti pet puta. Meso posle povadimo, metnemo u vruću vodu, operemo ga i dimimo prema raspolaženju, koju boju želim. Karmonadle sa kožom, izmedju mesa i slanine, imaju jedan rub, koji se nalazi kod kože. Mi turimo prst u duljinu leve i desne strane i povučemo, da koža spadne, i dobijmo pravu prašku karmonadlu.

Inteligentan mesarski pomoćnik, koji je sposoban za putnika za mesarske potrepštine, strojeve, alat itd. te može položiti Din 10—20 hiljadu kaucije uložnom knjižicom ili žirantom, prima se kao zastupnik i inkasant. Za svake dve ili tri banovine prima se po jedan. Sporobnomo je izdašna zarada zajamčena. Ponude upraviti upravi lista.

G. Krnić Rudolf, mesarski pomoćnik, nekdanji zastupnik tvrtke Grudnik, umoljava se da javi dopisnicom svoju tačnu adresu upravi lista. Ova je prijava o Vašem vlastitom interesu. — Uprava lista.

Crevari i mesari, koji se bavite spremanjem crijeva, pošaljite najnižu ponudu sa uzorcima upravi Mešarskog lista.

Pravi topjen ili sirov loj u poljubnim količinama dobavim poštom ili železnicom samo pouzećem po najnižoj dnevnjoj ceni. Naručbe i kaparu slati upravi M. I.

Iz prakse za praksu

Čabajski dvorni debreciner.

10 kg čistog svinjskog mesa, 3 kg svinjske podvratnine, 3 kg čvrstog prata te jedan kg suhe slanine, najbolje od ledja. Prat promešamo sa svim ovim i dodamo ovoj mešavinu sledeće mirodije: 2 deka isečenog belog luka, 35 deka soli, 2 deka salitre, 5 deka trsnog šećera, 3 i pol deka belog sitnog bibera, 1 deka muškata oraška, 1 deka isijoda. Posle ovog postupka isečemo svu mešavinu kroz ploču od 8 mm, nakon toga izgnejćimo u ladiju. Kad je dobro izradjeno a možda nije dovoljno slatko, ostavimo dva sata, da se šećer rastopi i tada punimo u najdeblje ovčje saitlinge u dužini od 12 cm par. Qvo sada damo u pušnicu na lagani vatru, gde ostavimo da porumeni. Kad je porumenilo, vatru ojačimo, da se bolje stvrdi. Ovako stvrdjeno izvadimo iz pušnice, prelijemo sa vrućom vodom i kuhamo sedam minuta ovako: voda mora da ključa a ne kraj vatre. Nakon kuhanja može se servirati odmah.

Domaće ruske kobasicce.

Ono, što je prije ostalo, isečemo krog ploču od 6mm sa jednom trećinom govedjeg mesa. Mirodije su: crni biber prema potrebi, vrlo malo belog luka, ništa paprike. Kad smo sve mirodije umešali isečenom mesu, punimo ga u debeli svinjski saitling. Ovako napravljene kobasicice suše se meseć dana na dimu. Kad smo ih skinuli, presušimo ih najpre te ondak tek možemo prodavati.

Česki rolat.

Usoljenu slaninu (ritnspek) isečemo u 10 cm. široke i 15 cm dugačke komade. Isto učinimo sa soljenom šunkom. Koliko smo uzelji šunki, koliko uzmemmo i telećeg mesa. Meso pak, moramo metnuti u hladnu vodu, da izvrene sunčev. Sada uzmemmo samo ficle svinjskog mesa, koje pola sata dobra ocedimo u hladnoj vodi. Mesa i slanine uzmemmo prema potrebi. Svinjsko meso pak mora da bude posno. Isečemo ga kroz ploču od 3 mm, pazimo da se gnedi i ima lep izgled. Tada uzmemmo teletinu, koju isečemo u tanke rezance. Paziti moramo na istu količinu telećeg i svinjskog mesa. Mirodija upotrebimo ovde vrlo malo, jer teletina ne prima mnogo soli i bibera. Metnemo i malo

belog bibera i korijandera te izmešamo prstima. Sada ostavimo pola sata na hladno mesto i posle punimo ovako: Slaninu umetnemo dole, na slaninu pak meso i pažljivo uvijemo u svinjske ponakale ili debela creva. Pripremiti pak moramo ova creva opet ovako: Dobro ih očistimo masti, usolimo 24 sata, bacimo na njih nekoliko salitre te dadnemo u malu korpu, da imaju vazduha te bi se što pre isušile. Kad punjenja se creva ne smiju kvasiti, nego se samo dobro očiste soli. Oni smesu, koju smo napravili od slanine i mesa, dobre uvijemo, da postane okrugla, vežemo dva kraja tankom vrpcem, povezujemo jedno pored drugoga i metnemo u pušnicu. Obesiti se ne sme, nego se metne na dva štapa. Okrene se više puta u vrućem dimu. Kad porumeni, dadnemo u kazan vrućine 75 stepeni pola sata. Nakon svega ovog ohladimo, skinemo vrpec a za sečenje moramo upotrebjavati jako oštar nož.

Dvorske zimske salame.

Uzmemmo 10 kg smrznutog svinjskog mesa, dobro očišćenog, 35 kg bikovskog hladnog mesa, koje je dobro isečeno te 15 kg podvratnine bez kožure, koju isečimo u kocke te isečemo krod ploču od 12 mm. Mirodije: 3 kg soli, četvrt kg salitre, četvrt kg trsnog šećera, 40 deka belog sitnog bibera, 2 deka finog sammelenog ananasa, 2 litra crnog dalmatinskog vina, koje svakako moramo upotrebiti, jer je to od velike važnosti. Kad je ovo svršeno, isečemo sve kroz ploču od 3 mm, bacimo i grand te primešamo još 12 kg soljene slanine, isečene na što finije kocke, sasme jednako meru. Ovu mešavinu prignećimo u koritu i odmah punimo tu debela govedja creva labavo. Punjeno dobro štufamo, pravimo rukom plošnato, vežemo u dužini od 60 cm. Ponaslagamo ih u korigu, jednu, pored druge i jednu na drugu dok ih ima 100 kg. Svakih ovako naslaganih 100 kg poklopimo sa ovakvim poklopcom, koji upada, da ih presušimo i ostavimo 24 sata. Na svakih 100 kg možemo metnuti 100 kg tereta. Nakon presovanja izvadimo salame te ih dimimo u hladnom dimu 4—5 dana, gde postanu lepe i plosnate i crne boje. Iz dima odnesemo salame u podrum dok ne postanu lepljive, uvijemo ih u običan beli papir te obesimo na vazduh pet nedelja. Pošle skinemo papir, očetamo salame, metnemo u magazin. Ove salame se mogu prodavati odmah čim smo skinuli

Dick's Stahl-Wahl!

The advertisement features a large collection of F.DICK knives and cutlery. In the foreground, a woman is depicted in a kitchen setting, possibly preparing food, surrounded by various F.DICK products. The knives are labeled with numbers such as Nr. 22, Nr. 45, and Nr. 5.

F.DICK

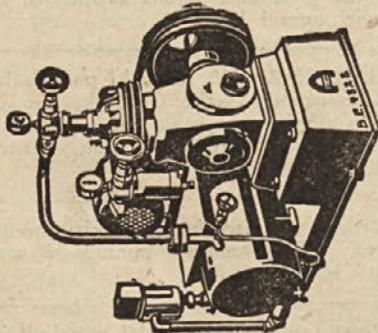
Dick's Stahl-Wahl!

Nr. 22
Nr. 45
Nr. 5

Der Name „DICK-STAHL“ ist ein Qualitätsbegriff die Marke → F.DICK eine Vertrauensmarke! Sie allein verbürgt den echten „DICK“ - Stahl.
PAUL F. DICK - Esslingen A. N. - Überall erhältlich!

Najčuvniji masati i noževi su samo oni, sa poznatom svetskom markom → **F.DICK!** Zato tražite svuda samo Dickove masate i noževe, jer su najbolji samo oni, sa markom strelice Dick!

Svetsko poznate **ASTRA**-UREĐAJE za HLAĐENJE dobavlja u svim veličinama počam od 600 do 250.000 kal. na sat sa kompresorima stojeće ili ležeće konstrukcije sa ili bez automatičke za punjenje amonijakom, ugljičnom kiselinom, etil- ili metilkloridom uz solidne cijene i povoljne platežne uvjete

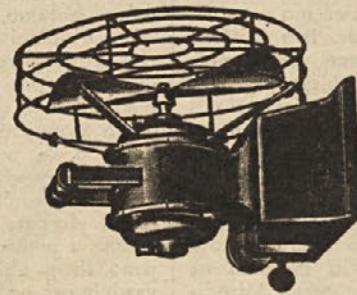

ALFA d.d., ZAGREB

DUKLJANINNOVA 28.

Neophodno potreban za svaku mesarsko-kobasičarsku radnju je „Eisluftkompressor“, novi ventilator, koji u kratko vreme bez leda ohladi vazduh, te osuši meso. Strujsa se troši na sat samo za 2—3 Din. Cena je Din 2400—.

Poručiti se može izravna od tvornice

Alfred Wunderlich,

Deutsche Elektro-Maschinen und Apparate-Bau,
Berlin, S. 42, Moritzstrasse 14 - 15.

Šalje se isključivo samo pouzećem. Kod narudžbe treba navesti, da li se treba za Gleich-, Wechsel- ili Drehstrom te kolika je volatza i kolika perijoda.

Preplatite se na „Mesarski list“!

GRUDNIK

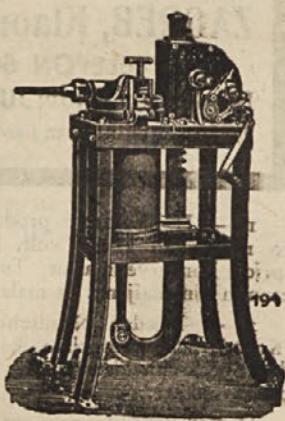
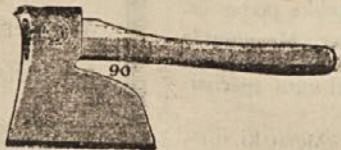
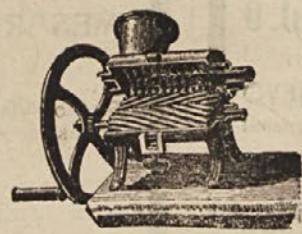
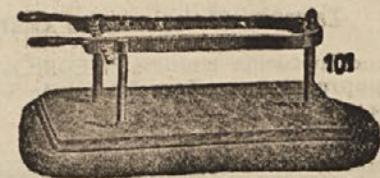
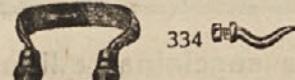
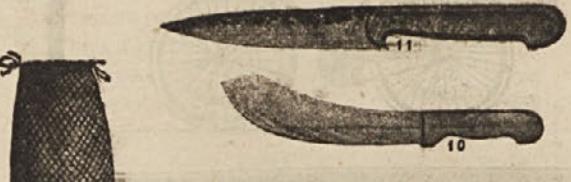
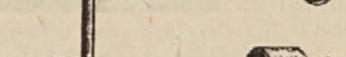
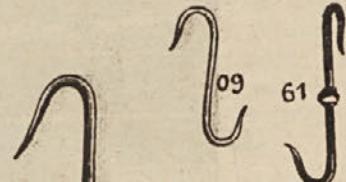
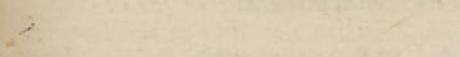
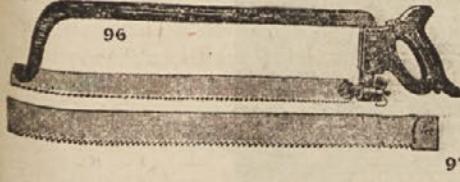
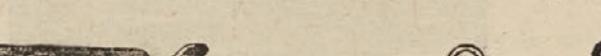
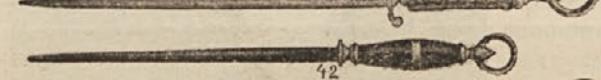
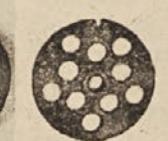
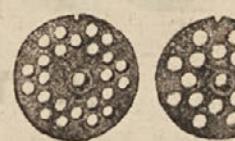
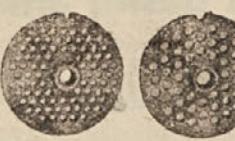
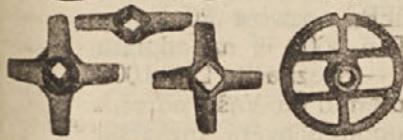
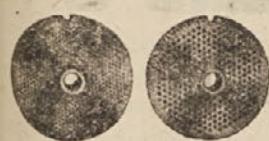
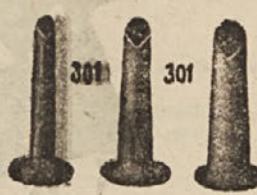
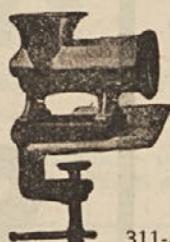
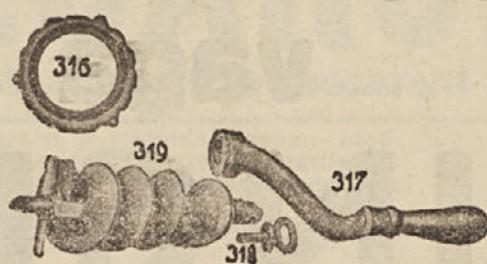
DRAVLJE, P. ŠT. VID NAD LJUBLJENO

Telefon broj 22-89 — Poštanski čekovni račun broj 14.586

TRAŽITE CENIK!

DRUŽBA Z.O.Z.

MESARSKE POTREPŠTINE

**Sretnu i veselu
novu godinu**

želi Vam

**tvornica bicikla
i dečjih kolica
„Tribuna“
F. B. L.
Ljubljana**

Ako želite imati prima i tačno sortirana creva onda se izvolite obratiti na:

»JUGOCRIJEVO«

ZAGREB, Klaonička ul. 9

TELEFON 60-91

Brzjavni naslov: **JUGOCRIJEVO**
Tražite cijenik! Brza i solidna podvorba!

1. — U likvidaciji prodajem strojeve, skoro nove, kao kuter, volf, kvečne, mišmašine, šprice, konzervenmašine. Te mašine imadem u raznim dimenzijama za malu i velika poduzeća.

2. — I jedan Neunschneider, Mengmulde (Kraut), Schinkenspritze, kao Rohölmotor, jedan Speckschneider i jedan novi auto specijalno za mesarce.

Dopise upravite na upravu »Mesarski list«.

Automatska vaga SINGER

je najbolja i najjeftinija

Nabavite si automatsku vagu SINGER, nosivost 20 kg sa poljubnom zdelicom i ogradom, za Din 5000 ili na odplatu po Din 300 mesečno za Din 6500. — Doznačite Din 1000 kapare i odmah će Vam se vaga odpremiti na Vašu adresu.

— Stare mesarske vase kao i upotrebljavani mesarski strojevi uzimaju se u račun.

„Mesarske potrebštine“ Št. Vid nad Ljubljano

**Jugoslovanska specialna radiona za popravak
MESARSKEH I KOBASIČARSKIH STROJEVA I NOVI
STROJEVI U RAZNIM DIMENZIJAMA**

Stalno skladište svih strojeva. - Transmisije - Svakovrsne reme za vješanje mesa i kobasica. - Kuke za sušenje mesa od svake veličine. - Brušenje svakovrsnih noževa i ploča. - Montaže.

FRANJO TRBUHA

Zagreb, Maksimirска cesta broj 11

35 god. praksa kod specijalne tvornice FRIEDRICH I HAAGA, Wien. — Narudžbe i popravci izvan Zagreba bit će brzo otpremljeni.
SOLIDNA RADNJAI

UMJERENE CIJENE